

MECLİS SİMÜLASYONU BAŞKANLIĞI	
Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu
Teklifin Başlığı	2547 Sayılı Yükseköğrenim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
Dönemi ve Yasama Yılı	1. Yasama Yılı / 1. Yasama Dönemi
Başkanlığa Geliş Tarihi ve Sıra Numarası	19.02.2021 003

GENEL GEREKÇE

Akademik ve idari yönetim olarak bir yüksek öğretim kurumunun en üst düzey yetkilisi olan rektör yüksek öğretim kurumunun işleyiş ve idaresinden sorumlu kişidir. Rektörlük görevi bir kolda akademik bilgi ve deneyimleri diğer kolda idari yönetim ve faaliyetlerin takibini barındırdığından dolayı rektör; en az 15 yıl hizmet vermiş Yükseköğretim Kurulu tarafından seçilecek olan iki kişi ve ilgili üniversitedeki öğretim görevlileri tarafından yapılacak seçimde en çok oyu alan iki kişi arasından Cumhurbaşkanınca belirlenir.

Bu seçim ile rektör adaylarının doğrudan ilgili üniversitede çalışan öğretim görevlileri veya halihazırda 15 yıl hizmet vermiş olan adaylardan YÖK tarafından belirlenen ikişer kişi arasından seçim yapılacaktır. YÖK yükseköğretim sisteminin temel esaslarına göre oluşturulan Anayasal bir kuruluştur. YÖK anayasal temeline ve YÖK Kanununda belirlenen faaliyet konusuna bağlı olarak yönetimini ve idaresini sağladığı üniversitelerin idari faaliyetini sağlayacak olan rektör seçimi için iki aday belirleyecektir. Buna ek olarak üniversitelerin herhangi bir kişi ya da kuruluşun etki veya baskısına maruz kalmaması ve siyaset aracı olarak kullanılmaması, bilimsel ve toplumsal gelişim açısından vazgeçilmezdir. Bu zorunluluk çerçevesinde adayların belirlenmesinde öğretim görevlileri de yer almalıdır. Ancak bu sayede ilgili üniversitenin akademik programı ve araştırma politikaları en uygun olacak şekilde belirlenecek ve bilimsel özgürlük, yaratıcılık beslenecektir.

Bu seçim yöntemi Anayasa'nın 27. maddesi ile düzenlenen bilim ve sanat hürriyetini yükseköğretim kurumlarında sağlamayı amaçlamaktadır. Üniversitelerin eğitim kurumu niteliklerinin yanında bilimsel özerkliğe sahip bir kurum olmaları nedeniyle rektör seçimlerinde de üniversitelerin iktidar karşısında özerk olmalarını engelleyecek seçim yöntemlerinden kaçınılmalıdır. Burada korunması gereken özerklik hem idari yani yönetsel hem de bilimsel özerkliktir. Bu nedenle adaylık seçimlerinde bu iki kola paralel olarak adaylıklar belirlenecektir.

Bir vakfın yönetimini sağlayan mütevelli heyeti görevi icabı ilgili vakıf üniversitesinin yönetimindeki en üst yetkili kişiyi seçmede görevli olacaktır.

2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRENİM KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 13. maddesinin (a) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü tüzelkişiliğinin temsilcisi olan rektör, Yükseköğretim Kurulu'nun önereceği yükseköğretimden sonra en az on beş yıl başarılı hizmet vermiş iki kişi ve rektörün atanacağı üniversitede görevli profesörlerden üniversitede görevli öğretim görevlileri tarafından yapılacak seçimde en yüksek oyu alacak iki kişi olmak üzere dört kişi arasından Cumhurbaşkanınca belirlenir. Önerilen kişiler atanmadığı ve iki hafta içerisinde yeni adaylar gösterilmediği takdirde Cumhurbaşkanınca doğrudan atama yapılır. Vakıflarca kurulan üniversitelerde rektör ataması, mütevelli heyetinin teklifi üzerine yapılır.

Süresi biten rektör yeniden atanabilir.

Üniversitelerde yapılacak seçimlerin usul ve esasları yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

